

Sygn. akt XVII AmE 103/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu 15 kwietnia 2019 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania **Uniwersytetu (...) w Ł.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 29 grudnia 2016 r. znak: (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję;

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda Uniwersytetu (...) w Ł. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 103/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 29 grudnia 2016 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w zw. z art. 30 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 24 czerwca 2016 r. na podstawie art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Uniwersytetowi (...) z siedzibą w Ł. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. Uniwersytet (...) w Ł. w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w Ł. przy ul. (...), naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.
2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył Uniwersytetowi (...) w Ł. karę pieniężną w kwocie 1.194 zł (słownie: jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt cztery złote).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył Uniwersytet (...) w Ł. zaskarżając ją w całości, zarzucając zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. naruszenie § 3.1 ust. 4 pkt. 2 lit. d rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. (Dz.U. z 2007r.,Nr 133, poz.924) w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła poprzez jego niezastosowanie, bowiem zastosowanie wskazanego przepisu skutkowałoby uznaniem, iż ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikające z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - prawo energetyczne nie mogą znajdować zastosowania do obiektu Uniwersytetu (...), w którym znajduje się zwierzętarnia i biblioteka, zaś ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzone względem tychże obiektów skutkowałoby wywołaniem poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów edukacji;

2. naruszenie art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne poprzez jego niezasadne niezastosowanie, bowiem społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, co w myśl przywołanego przepisu winno skutkować odstąpieniem od wymierzenia kary.

Wobec powyższego, wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania;

alternatywnie o

2. zmianę zaskarżonej decyzji w punkcie 1 pierwszym poprzez przyjęcie, iż Uniwersytet (...) w Ł. w dniach 10 - 11 sierpnia 2016 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w Ł. przy ul. (...) nie naruszył obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz w konsekwencji o uchylenie nałożonej w punkcie 2 na Uniwersytet (...) w Ł. kary pieniężnej w kwocie 1.194 zł;

alternatywnie o

3. zmianę zaskarżonej decyzji w punkcie 2 poprzez odstąpienie, na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - prawo energetyczne od wymierzenia Uniwersytetowi (...) w Ł. kary pieniężnej w kwocie 1.194 zł;

4. wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji do czasu wydania rozstrzygnięcia w sprawie;

5. zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W zakresie wniosków dowodowych odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków:

1. W. N. głównego specjalisty ds. zarządzania mediami energetycznymi

2. B. K. pracownika Biura (...)

3. B. G. Kierownika (...)

- na okoliczność przyczyn braku możliwości wprowadzenia przez powoda ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zapotrzebowań zwierzętarni w zakresie stałego poboru energii elektrycznej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powoda - Uniwersytet (...) w Ł. (Odbiorcę) łączy z (...) S.A. z siedzibą w Ł. umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji dla odbiorców grupy taryfowej A, B i C zawarta 9 marca 2010 r. na czas nieokreślony. W umowie tej odbiorca został zakwalifikowany do III grupy przyłączeniowej, moc przyłączeniową określono na 330 KW, moc umowną na 330 KW. **/k. 14-14v, k. 35-37 akt adm./**

Zgodnie z § 4 pkt 1 załącznika do umowy, (...) jest uprawniony do określania dopuszczalnego poboru mocy przez Odbiorcę w poszczególnych stopniach zasilania i zobowiązuje się informować o tym Odbiorcę na piśmie zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne. Zaś w kolejnym ustępie, Odbiorca zobowiązuje się dostosować do ograniczeń wprowadzonych zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie zaś z § 4 pkt 4 maksymalne ograniczenia poboru mocy, ujęte w planach wprowadzania ograniczeń, mogą być wprowadzone do wysokości mocy bezpiecznej określonej w § 1 pkt 1. **/k. 19 akt adm./**

Uniwersytet (...) w Ł. (Odbiorcę) łączy z (...) S.A. z siedzibą w Ł. umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji dla odbiorców grupy taryfowej A, B i C2x zawarta 18 września 2015 r. na czas nieokreślony. Odbiorca nie posiada koncesji na wytwarzanie, obrót, przesyłanie, dystrybucję energii elektrycznej. W umowie tej odbiorca został zakwalifikowany do III grupy przyłączeniowej, moc przyłączeniową określono na 500 KW, a moc umowną na 500 KW. **/k. 17-19, k. 20-22 akt adm./**

Zgodnie z § 4 pkt 1 załącznika do umowy, (...) jest uprawniony do określania dopuszczalnego poboru mocy przez Odbiorcę w poszczególnych stopniach zasilania i zobowiązuje się informować o tym Odbiorcę na piśmie zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne. Zaś w kolejnym ustępie, Odbiorca zobowiązuje się dostosować do ograniczeń wprowadzonych zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie zaś z § 4 pkt 4 maksymalne ograniczenia poboru mocy, ujęte w planach wprowadzania ograniczeń, mogą być wprowadzone do wysokości mocy bezpiecznej określonej w § 1 pkt 1. **/k. 19 akt adm./**

(...) S.A. w Ł., pismem z dnia 15 października 2014 r., znak: L.Dz. (...) przesłał Odbiorcy Plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. W planie tym określono dopuszczalny pobór mocy elektrycznej według stopnia zasilania w MW dla przyłącza powoda, zlokalizowanego w Ł. przy ul. (...). **/k. 51 akt adm./**

We wskazanym piśmie (...) poinformował Odbiorcę, że w przywołanym planie, ze względu na sposób przekazywania powiadomień i poleceń służb dyspozytorskich Odbiorca jest zakwalifikowany do grupy R, zaś w zakresie powiadomień typu R (radiowe) właściwym organem dyspozytorskim uprawnionym do przekazywania powiadomień i poleceń o ograniczeniach w dostawach i poborze energii są (...) S.A. **/k. 51 akt adm./**

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydał w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci jest przyłączony Uniwersytet (...) w Ł. (Odbiorca), pismem z dnia 10 maja 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w „Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w Ł. przy ul. (...). **/k. 3-4 akt adm./**

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. **/k. 1-2, k. 3-4 akt adm./**

Z uwagi na niezawarcie przez Odbiorcę i (...) w wiążącej strony umowie zapisu uznającego Odbiorcę za podmiot podlegający ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami na mocy § 6 pkt 1 ww. rozporządzenia oraz objęcie Odbiorcy Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, brak jest podstaw do uznania, iż do Odbiorcy nie ma zastosowania obowiązek stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy w dniach 11 i 12 sierpnia 2015 r. przekroczył łącznie 0,389 MW w godzinie. **/okoliczność bezsporna/**

W 2015 r. Uniwersytet (...) w Ł. uzyskał przychód w wysokości (...) zł. **/k. 27-28 akt adm./**

Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, albowiem było to zbędne dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Z materiału dowodowego wynika bowiem jednoznacznie, że powód nie dostosował się w dniach 11 i 12 sierpnia 2015 r. do obowiązku ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii. Jednocześnie jest to okoliczność bezsporna. Natomiast fakty dotyczące kontaktu i informacji uzyskanych przez powoda od dyspozytora (...) S.A. 10 sierpnia 2015 r. nie były sporne, pozwany nie kwestionował tych okoliczności.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o twierdzenia stron, oraz fakty powszechnie znane. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebrany w sprawie dokumentom, stanowiącym podstawę wydania rozstrzygnięcia w sprawie, które nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie uwzględnieniu, z uwagi na brak podstawy prawnej do wydania przez Prezesa URE zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 11 ust. 1 P.e., w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła (art. 11 ust. 3 P.e.).

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 7 P.e. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

W myśl natomiast art. 11c ust. 2 P.e., w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Zgodnie zaś z art. 11c ust. 3 P.e., operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

Art. 11d ust. 3 P.e. przewiduje, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

§ 5 pkt 1 rozporządzenia wskazuje, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w

zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- 1) szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- 2) obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
- 3) porty lotnicze;
- 4) obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- 5) obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- 6) obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie zaś do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. Zaś na mocy § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Ponadto, Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej.

§ 11 wskazuje, że operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Z kolei § 12 stanowi, że:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.
2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie I Polskiego Radia o godzinie 7⁵⁵ i 19⁵⁵ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 rozporządzenia. Powód był zatem zobowiązany zastosować się zarówno do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego ((...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., jak i do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. Powód uzyskał wiedzę o tych ograniczeniach z komunikatów radiowych.

Sąd Okręgowy uznał, że powód nie dostosował się do ograniczeń, wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.E., przekraczając o 0,389 MW dopuszczalny pobór mocy w dniach 11 i 12 sierpnia 2015 r.

Jak wynika z treści zawiadomienia (...) S.A. z 15 października 2014 r., o wprowadzeniu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. „Planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej”, ze względu na sposób przekazywania powiadomień i poleceń służb dyspozytorskich, zakład powoda został zaliczony do grupy R, a właściwymi służbami w zakresie powiadomień typu R jest operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego – (...) S.A. Natomiast z załączonej do tegoż pisma „Informacji dla odbiorców”, także w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że grupa R to odbiorcy, którzy otrzymują powiadomienia wyłącznie w formie radiowych „komunikatów energetycznych” o obowiązujących stopniach zasilania.

Powód powinien zatem dostosować się do wprowadzonych ograniczeń w terminie wskazanym w radiowym komunikacie energetycznym w programie I Polskiego Radia z godz. 7⁵⁵, tj. powinien był to uczynić do godziny 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r., nie zaś w ciągu 6 godzin od nadania komunikatu.

Odpowiedzialność za niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii ma charakter obiektywny, gdyż dla stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę ciężącego na nim obowiązku wystarczające jest ustalenie, że podmiot ten zachował się w sposób sprzeczny z wiążącym go nakazem lub zakazem.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było ustalenie możliwości orzeczenia wobec powoda sankcji za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Ustawodawca przewidział zatem sankcję nie ogólnie, za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń, lecz tylko za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 P.e.

Przepis art. 11 P.e. dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, a nie decyzji OSP. Oznacza to, że powołanie tego przepisu w sentencji zaskarżonej decyzji, było nieprawidłowe, skoro powodowi zarzucono jedynie niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez OSP.

Jeśli chodzi o art. 11c ust. 3 P.e. – jakkolwiek nie został on przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów. Natomiast sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e.

Tym samym, zdaniem Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a P.e. do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest puste i mamy tutaj do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. Natomiast z całą pewnością przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję także na art. 11d ust. 3 P.e., co zdaniem Sądu, również było bezpodstawne, albowiem przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 P.e., określając sposób realizacji wprowadzonych ograniczeń. Norma ta dotyczy możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy stwierdza, że przepisy art. 11c ust. 3 P.e. oraz art. 11d ust. 3 P.e. nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP.

Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e.

Odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

Reasumując, nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne.

Kary pieniężne, wymierzone na podstawie ustawy Prawo energetyczne, stanowią rodzaj sankcji administracyjnokarnej. Przepisy o charakterze administracyjnokarnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny zaś być stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (M. Sachajko, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016).

Konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. budzi zatem istotne zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne.

Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za swój, pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, Lex nr 799784, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni.

W ocenie Sądu Okręgowego, w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec stwierdzenia braku podstawy prawnej do nałożenia na powoda kary pieniężnej za niezastosowanie się w dniu 10 sierpnia 2015 r. do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e. Uwzględnienie tego zarzutu, jako najdalej idącego, oznacza konieczność uchylecia zaskarżonej decyzji i jednocześnie czyni zbędnym ustosunkowywanie się do dalszych zarzutów odwołania.

W związku z powyższym, pozostałe zarzuty podniesione przez powoda w odwołaniu stały się bezprzedmiotowe.

Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art.479⁵³ § 2 k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję jako wydaną bez podstawy prawnej.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz powoda koszty postępowania w wysokości poniesionych kosztów opłaty od odwołania oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych na podstawie art. 98 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński